

Kiedy wysłać dziecko na diagnozę?

mgr Monika Dybała

mgr Patrycja Walenciuk

Plan

01 Normy rozwojowe u dzieci 3-6 letnich

02 Sygnały ostrzegawcze w różnych sferach rozwoju

03 Przyczyny diagnozowanych trudności

04 Obszar działania Poradni

05 Pytania i dyskusja

Normy rozwojowe

- To zestawy oczekiwań dotyczących typowych, średnich osiągnięć dziecka w różnych dziedzinach rozwoju, takich jak motoryka, mowa, zdolności poznawcze, emocjonalne i społeczne.
- **Punkt odniesienia** do oceny, czy rozwój dziecka przebiega w sposób typowy.

Normy rozwojowe u 3- latka

Analiza różnych sfer rozwoju

Rozwój ruchowy – motoryka duża

- Biega, chodzi sprawnie
- Podskakuje
- Kopie i rzuca piłkę
- Stoi przez chwilę na jednej nodze
- Zaczyna uczyć się jazdy na rowerze trójkołowym
- Naśladuje proste układy ruchowe podczas zabaw

Rozwój ruchowy – motoryka mała

- Rysuje głownogi, linie pionowe, poziome, przerysowuje koło
- Nawleka korale na sznurowadło
- Składa na pół kartkę papieru
- Potrafi przedrzeć kartkę na pół
- Nakleja naklejki
- Buduje wieżę z siedmiu klocków
- Posługuje się lewą lub prawą ręką

Rozwój emocjonalno-społeczny

Je sztukami samodzielnie

Korzysta z toalety

Próbuje ubierać się samodzielnie

Nawiązuje kontakt wzrokowy

Odpowiada na swoje imię

Rozumie pojęcia przestrzenne: obok, pod, na

Porównuje przedmioty względem wielkości

Rozwój mowy

- Buduje zdania z 4-5 słów
- Rozumie bardziej złożone polecenia
- Używa liczby mnogiej
- O sobie mówi w pierwszej osobie liczby pojedynczej
- Używa zaimków: ja, ty, my
- Nazywa i opisuje przedmioty podając ich cechy
- Spontanicznie powtarza nowe słowa lub teksty piosenek aby je zapamiętać
- Skupia uwagę na książeczce gdy jest mu czytana

Rozwój poznawczy

- Zapamiętuje proste wierszyki i piosenki
- Rozumie proste zasady
- Rozpoznaje kolory, proste figury geometryczne
- Dopasowuje proste elementy w układankach i wkładankach
- Liczy 5 elementów
- Zna części ciała i potrafi je na sobie wskazać
- Spontanicznie naśladuje funkcjonalne umiejętności
- Układa obrazki przecięte na cztery części w pionie i poziomie, proste puzzle

Normy rozwojowe u 4- latka

Analiza różnych sfer rozwoju

Rozwój ruchowy – motoryka duża

- Stoi na jednej nodze przez kilka sekund
- Schodzi ze schodów krokiem naprzemiennym
- Rzuca i łapie piłkę
- Odtwarza proste sekwencje ruchowe składające się z trzech elementów
- Jeździ na rowerze czterokołowym
- Podskakuje na jednej nodze
- Przechodzi po linii ułożonej na podłodze

Rozwój ruchowy – motoryka mała

Wycina nożyczkami proste wzory z wycinanki

Rysuje postać człowieka z zaznaczeniem części twarzy, rąk i nóg

Nawleka na sznurek małe korale

Buduje wieżę z 10 klocków

Przerysowuje krzyżyk, koło, kwadrat, prostokąt

Trzyma kredkę pomiędzy opuszkami trzech zgiętych palców na odpowiedniej wysokości

Koloruje obrazki mieszcząc się konturze

Rozwój emocjonalno-społeczny

- Wie jak ma na imię i nazwisko, gdzie mieszka
- Zapina i rozpiną guziki i suwaki
- Uczestniczy w zabawach tematycznych
- Odróżnia dobre zachowanie od złego
- Bawi się w odgrywanie ról
- Dominuje zabawa w grupie
- Wyraża więcej emocji
- Pojawia się bunt

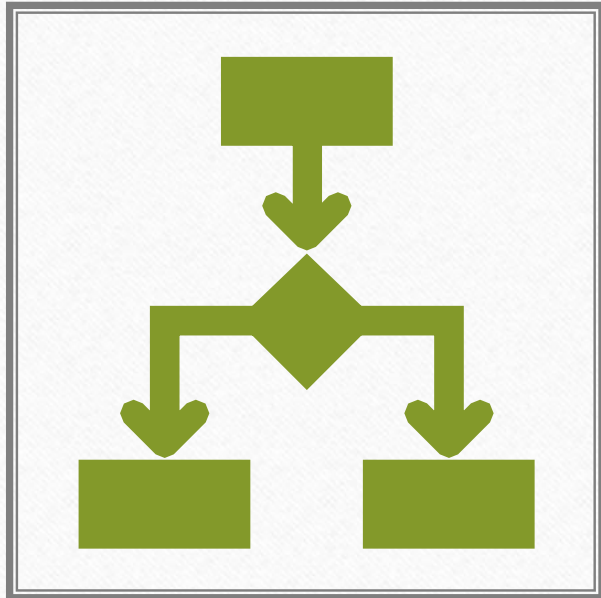

Rozwój mowy

- Mówi płynnie
- Zadaje pytania
- Nazywa zawody, pojazdy, przyimki
- Dzieli na sylaby
- Wymowa jest zrozumiała, ale nie wszystkie głoski są poprawnie wypowiedane
- Słucha ze zrozumieniem
- Opisuje obrazek używając zdań

Rozwój poznawczy

- Rozumie pojęcia czasu – dzisiaj, jutro, rano itp.
- Rozumie pojęcia przestrzenne – wysoko, nisko, za, przed itp.
- Rozumie przeciwieństwa
- Nazywa kolory, figury geometryczne
- Sortuje przedmioty według kategorii
- Rozpoznaje i nazywa przedmioty na obrazkach
- Układa 2-4 elementowe historyjki obrazkowe
- Przelicza i odlicza elementy w zakresie 7
- Składa kartkę papieru tak aby powstał trójkąt
- Kontynuuje 2-3 stopniowe sekwencje wzorów
- Układa w całość obrazki przecięte po skosie

Normy rozwojowe u 5- latka

Analiza różnych sfer rozwoju

Rozwój ruchowy – motoryka duża

Stoi na jednej nodze przez kilkanaście sekund

Skacze obunóż z zamkniętymi oczami

Odtwarza sekwencję ruchów

Jeździ sprawnie na rowerze dwukołowym z kołami bocznymi

Huśta się samodzielnie na huśtawce wahadłowej

Chodzi do tyłu stawiając stopa za stopą

Odbija piłkę o ścianę i łapie ją po odbiciu

Rozwój ruchowy – motoryka mała

Koloruje i maluje w sposób precyzyjny

Potrafi ulepić proste figurki z plasteliny, np. ślimaka

Samodzielnie się rozbiera i ubiera

Wycina nie przekraczając linii np. trójkąt, romb, trapez

Ma w pełni ustaloną przewagę jednej ręki

Rysuje postać człowieka z wyodrębnionym tułowiem

Kopiuje wszystkie figury geometryczne

Pisze po śladzie cyfry, litery

Rozwój emocjonalno-społeczny

Potrafi się przedstawić, wie gdzie mieszka, ile ma lat, zna imiona rodziców

Bawi się w zabawie przestrzegając prostych zasad

Wprowadza nowe emocje – zakłopotanie, duma, poczucie winy

Ma napady złości po których może mieć poczucie winy

Rozumie znaczenie błędu i przeprosin

Chętnie bawi się i współdziała z innymi dziećmi, ma swoich ulubionych kolegów, zna ich imiona

Rozwój mowy

Tworzy zdania z 6-8 słów

Zna ok. 2000 słów

W wypowiedziach używa argumentów

Stosuje w wypowiedziach spójniki, liczebniki porządkowe

Wymawia głoski szeregu szumiącego

Rozwój poznawczy

Odróżnia fantazję od rzeczywistości

Wskazuje brakujące elementy na obrazkach

Łączy obrazek przecięty na osiem części w pionie i poziomie

Liczy do 10, porównuje zbiory

Wyodrębnia głoskę w nagłosie słowa

Wymienia pory roku i potrafi opisać związane z nimi zjawiska atmosferyczne

Określa miejsce na kartce papieru, rysując elementy na polecenia

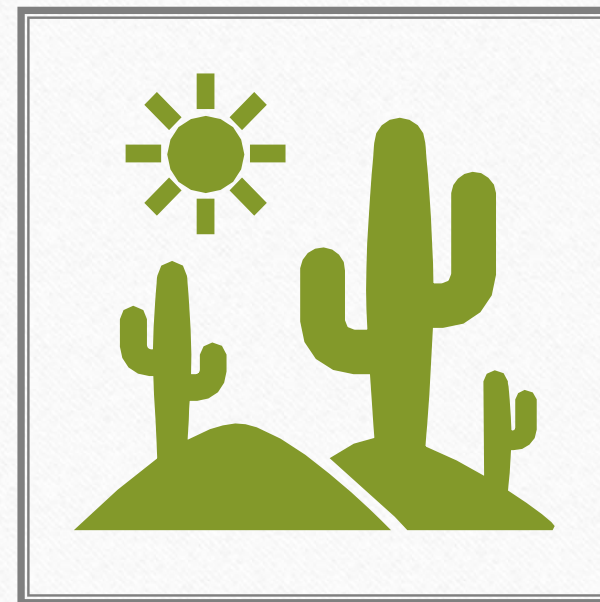
Wskazuje różnice na obrazkach

Normy rozwojowe u 6- latka

Analiza różnych sfer rozwoju

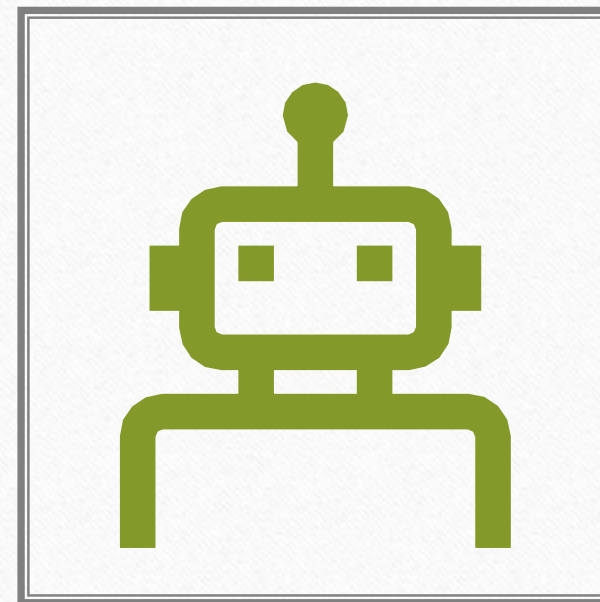
Rozwój ruchowy – motoryka duża

- Dobry poziom koordynacji ruchowej
- Chodzi tip-topami na dystansie 2 metrów
- Robi pajacyki, utrzymuje równowagę podczas robienia jaskółki
- Jeździ na dwukołowym rowerze
- Biega po schodach

Rozwój ruchowy – motoryka mała

- Wycina z wycinaki bardziej skomplikowane wzory, np. serce
- Rozdaje karty z talii kart między dwie osoby
- Sprawnie posługuje się kredkami
- Rysuje postać człowieka z wyodrębnionym tułowiem, rękami i nogami rysowanymi dwuwymiarowo
- Ma ustaloną lateralizację
- Zwija kartkę papieru w rulon
- Koloruje małe elementy z kolorowanki
- Dorysowuje symetryczną drugą część rysunku
- Potrafi napisać swoje imię

Rozwój emocjonalno-społeczny

- Kontroluje swoje emocje
- Rozumie emocje innych – rozwój empatii
- Chce być w centrum uwagi
- Uczy się zasad społecznych
- Potrzebuje pochwał

Rozwój mowy

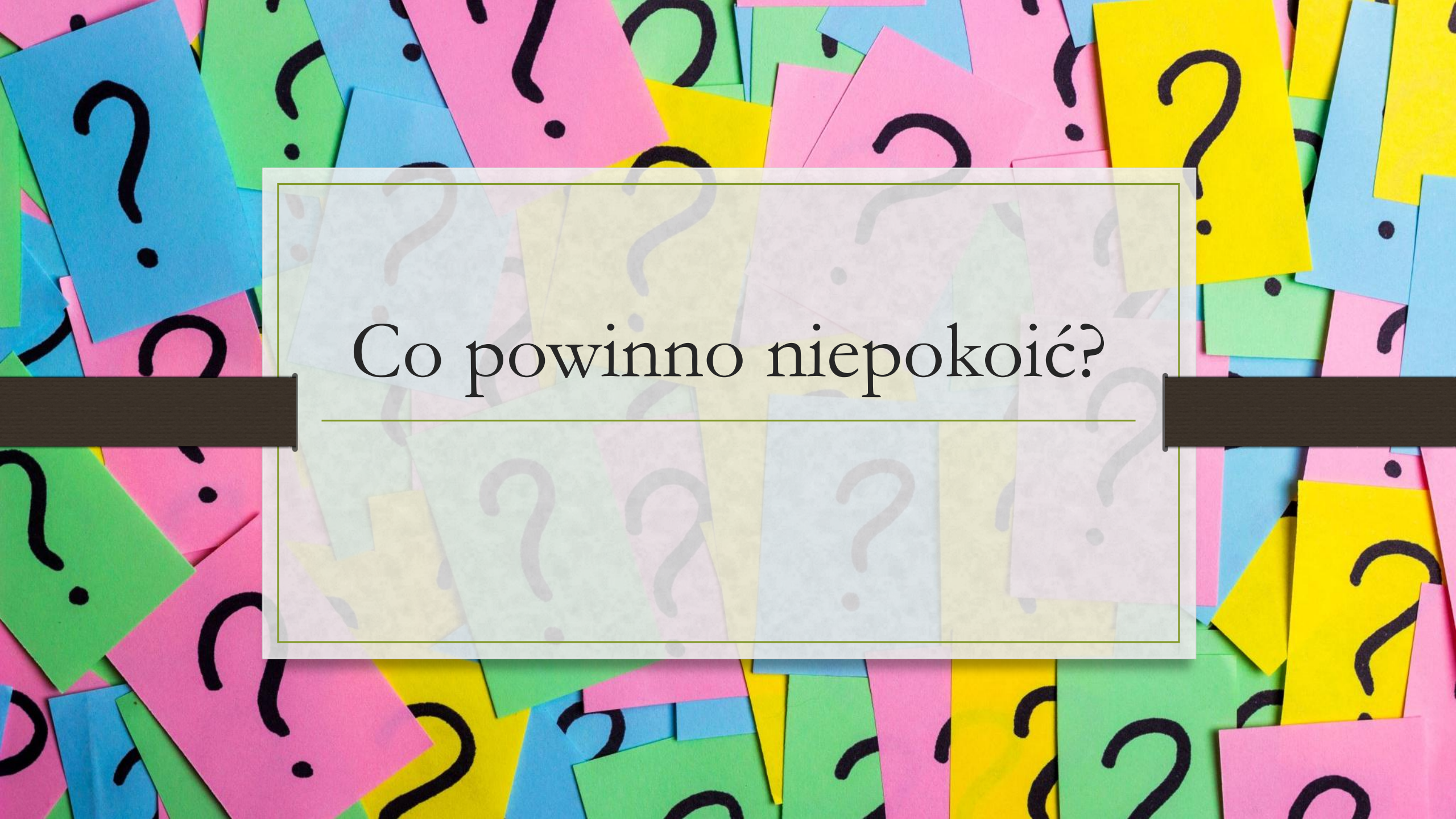

- Prowadzi dłuższe rozmowy
- Posiada bogaty zasób słownictwa
- Rozpoznaje i powtarza piosenki i wiersze
- Prawidłowo artykułuje wszystkie głoski

Rozwój poznawczy

- Wyodrębnia głoski w nagłosie, wygłosie słowa
- Dokonuje analizy i syntezy głoskowej słów
- Dodaje i odejmuje na konkretach w zakresie 10
- Rozróżnia prawą i lewą stronę
- Odczytuje małe i duże litery alfabetu
- Układa historyjkę obrazkową z czterech części
- Dłużej koncentruje się na zadaniu – ok. 15 min.
- Zapamiętuje więcej treści
- Interesuje się światem
- Rozwiązuje proste problemy

The background of the image is a dense, overlapping collage of numerous small, rectangular sticky notes. These notes are in various colors including blue, green, pink, yellow, and light blue. Each note features a large, bold, black question mark. The notes are scattered across the entire frame, creating a textured and busy visual effect. In the center of the image, there is a semi-transparent white rectangular box with a thin gold border. Inside this box, the text "Co powinno niepokoić?" is written in a black, serif font. Below the text, a thin horizontal gold line spans the width of the box. On the left and right sides of the box, there are dark brown, horizontal rectangular bars that appear to be part of a presentation slide's navigation or design elements.

Co powinno niepokoić?

Sfera ruchowa – motoryka duża

Trudności z
równowagą

Niechęć do
zabaw
ruchowych

Nieprawidłowa
koordynacja

Nadmierna
ruchliwość

Lęk przed
pewnymi
aktywnościami

Niewłaściwa
pozycja
siedząca

Sfera ruchowa – motoryka mała

Problemy z
precyzyjnymi ruchami
rąk

Niezgrabność

Trudności w rysowaniu
lub malowaniu:

Problemy z
wyhamowaniem

Trudności z
manipulowaniem
przedmiotami o
małych elementach:

Zbyt niskie
zainteresowanie
aktywnościami
wymagającymi
precyzyjnych ruchów

Sfera emocjonalno-społeczna

Trudności w
nawiązywaniu
relacji

Niewłaściwe
wyrażanie emocji

Brak lub trudności
w umiejętności
regulacji emocji

Zaburzone relacje
z dorosłymi

Brak rozwoju
poczucia
tożsamości i
samoświadomości

Sfera mowy i komunikacji

Niezrozumiała
mowa

Problemy z
artykulacją

Brak rozumienia
poleceń i prostych
pytań

Brak
zainteresowania
rozmową

Monotonia mowy

Trudności z
gramatyką

Brak umiejętności
naśladowania
dźwięków i słów

Problemy ze
słuchem

Brak rozwoju
mowy w kontekście
emocjonalnym i
społecznym

Sfera poznawcza

Trudności z
koncentracją
uwagi

Brak rozwoju
myślenia
przyczynowo-
skutkowego

Problemy z
pamięcią

Brak
zainteresowania
otoczeniem i
nauką

Nieumiejętność
rozwiązywania
prostych
problemów

Trudności w
rozwoju pojęć
matematycznych i
logicznych

Sfera sensoryczna

Nadwrażliwość/podwrażliwość
dotykowa

Nadwrażliwość/podwrażliwość
wzrokowa

Nadwrażliwość/podwrażliwość
słuchowa

Nadwrażliwość/podwrażliwość
węchowa

Wybiórczość pokarmowa

Nadmierna/ograniczona
ruchliwość

Przedśionek

Propriocepcja

Możliwe przyczyny

Czynniki biologiczne
(organiczne): to przyczyny
wynikające z uwarunkowań
genetycznych, chorób,
uszkodzeń układu
nerwowego

Czynniki środowiskowe:
związane z warunkami, w
jakich dziecko się
wychowuje

Czynniki psychologiczne:
związane z przeżyciami i
stanem emocjonalnym
dziecka

Czynniki społeczne i
kulturowe: niski status
materialny i społeczny
rodziny – ograniczony
dostęp do edukacji, książek,
zajęć dodatkowych.

Przyczyny rozwojowe
(naturalne różnice):
indywidualne tempo
rozwoju, różnice
temperamentalne

Pojedyncza przyczyna rzadko
wyjaśnia trudności rozwojowe.
Zwykle mamy do czynienia z
nakładaniem się kilku
czynników

Najczęstsze diagnozy

Zaburzenia SI

Niepełnosprawność
intelektualna

Autyzm

Afazja

Ryzyko ADHD

Mutyzm

Zaburzenia lękowe

Trudności
wychowawcze

Obszar działania Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Lubartowie

Jakie diagnozy prowadzimy?

Psychologiczna – rozwój intelektualny i emocjonalno-społeczny

Pedagogiczna

Logopedyczna i neurologopedyczna

Integracji sensorycznej

Fizjoterapeutyczna

Diagnoza dzieci od 0 r. ż.

Przygotowanie
dziecka na
diagnozę

Okulistyczna

Ortoptystyczna

Ortopedyczna

Laryngologiczna

Audiologiczna

Psychiatryczna

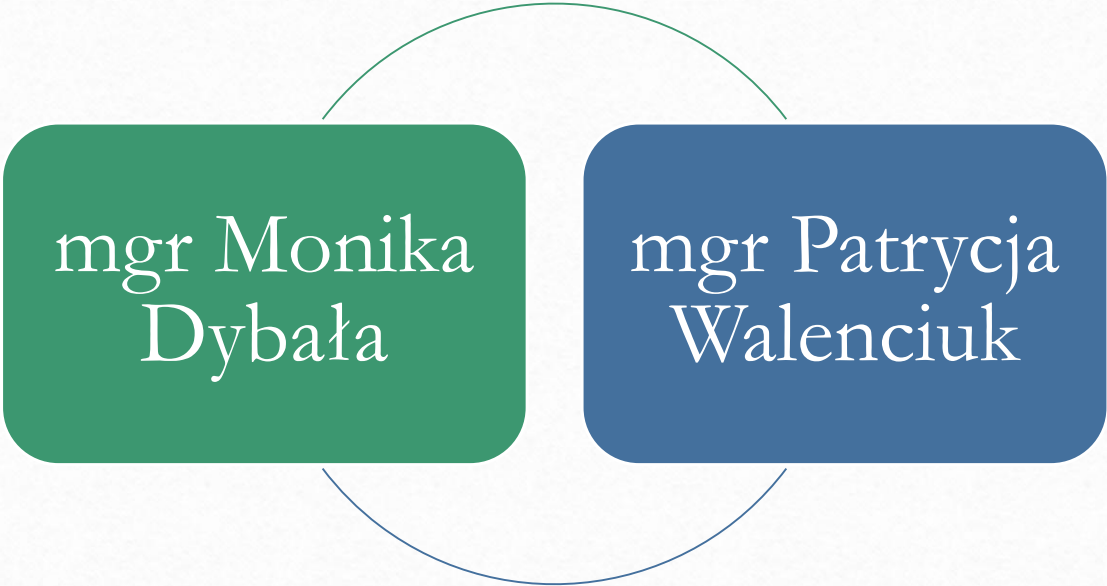
Neurologiczna

Genetyczna

Diagnostyka laboratoryjna

Diagnostyka obrazowa

Inne obszary
konsultacji
specjalistycznych

mgr Monika
Dybała

mgr Patrycja
Walenciuk

Dziękujemy
za uwagę